

**Флуктуаційні глибини економічної теорії (на монографію О.В. Кубатка
«Флуктуації розвитку еколого-економічних систем»¹)**

Особливістю сучасного етапу розвитку відкритих стаціонарних соціально-економічних систем є економічні різноманіття та мінливість у поєднанні з постійно відтворюваними економічними флуктуаціями і біфуркаціями сформованими різними видами ринку (фінансовим, валютним, товарним, праці) на фоні зростаючої конкуренції та обмеженості ресурсів. Економічні системи знаходячись в умовах конкуренції виявилися в ситуації сприятливій для реалізації природного відбору. Виходячи з останнього, змінюється методологія дослідження еколого-економічних систем у напрямі застосування синергетичних підходів.

Синхронізація економічних циклів макроекономічних показників є важливою умовою використання подібних політик для розв'язання пов'язаних соціально-економічних проблем. Для забезпечення еколого-економічної безпеки національної економіки важливим є питання вивчення науково-методичних підходів оцінки синхронізації та однорідності флуктуацій. Розроблення стохастичних моделей оцінки різного роду шоків та флуктуацій є важливим прикладним та науковим завданням, проте характер виникнення флуктуацій свідчить про те, що останні носять імовірнісний характер.

У монографії детально розкриваються основні питання розвитку еколого-економічних систем в умовах різного роду флуктуацій. Особливу увагу приділено методологічним аспектам прогнозування виникнення середньомасштабних та великомасштабних флуктуацій.

У теоретичній частині монографії розкриваються теоретико-методологічні засади врахування флуктуацій у розвитку еколого-економічних систем. У той самий час, як у практичній частині монографії розкриваються емпіричні аспекти розвитку економічних систем в умовах еколого-економічних флуктуацій. На нашу думку, заслуговують на особливу наукову увагу механізми трансферу флуктуацій на суміжні еколого-економічні системи, де автором детально проаналізовано ринкові, гравітаційні, просторові та мережеві механізми передавання флуктуацій в еколого-економічних системах

---

¹ Рецензія на монографію «Флуктуації розвитку еколого-економічних систем / О. В. Кубатко. – Суми : Університетська книга, 2017. – 384 с.

У монографії роботі зазначено, що негативні ресурсні/енергетичні флуктуації залишаються у пам'яті соціо-еколого-економічних систем шляхом включення адаптаційних/біфуркаційних механізмів розвитку.

У монографії проведено порівняння методів прогнозування еколого-економічних флуктуацій, серед яких: метод історичних симуляцій, імітаційне моделювання, теорія випадкового блукання, дельта-нормальний метод та проаналізовано переваги та недоліки окремих методів. Автором обґрунтовано, що наявні емпіричні економіко-математичні моделі для розвинених економік не є достовірними для застосування середньомасштабних еколого-економічних флуктуацій в національній економічній системі.

Автором зазначено, що повторні флуктуації із негативним впливом на соціально-економічну систему легше переносяться системами-реципієнтами, ніж первинні флуктуації завдяки існуванню механізму запам'ятовування. Подібний результат можна досягти завдяки створенню керованих флуктуацій, якими може стати регулювання умов здійснення господарської діяльності в національній економіці.

Матеріали, представлені у монографії, корисні для студентів, науковців та суб'єктів господарювання різної форми власності, органів державного, регіонального та місцевого управління економічним розвитком.

Завідувач кафедри економіки,
підприємництва та бізнес-адміністрування
Сумського державного університету,
д.е.н., професор

Л.Г. Мельник